

han kan vælges til Formand, imidlertid aabenbart blot kommen frem, for at man kan have en Mand, der kan udføre de Forretninger, som maae udføres for Raadet, og han vil saaledes hyppigt blive valgt uden Hensyn til, om der er Overensstemmelse tilstede mellem hans og Medlemmernes Ansuelser. En saadan Formand er egentlig ikke Andet end en mafferet Secretair, thi den Formand, der ikke har den Frihed, at han, naar han mærker, at han er i Uoverensstemmelse med Forsamlingen, i alt Fald efter en vis Tid kan træde tilbage, men som er pligtig til, om han endogsaa finder sig staaende ganske ene, som en Minoritet paa En, at skulle handle efter Raadets Beslutninger, bliver ikke Andet end dets Secretair. Det forekommer mig at være en Bestemmelse, der under alle Omstændigheder bør gaae ud af Loven; men naar de to ærede Talere da have anseet det for rettest, at Borgermesteren bliver født Formand i Raadet, kan jeg paa ingen Maade tiltræde denne Ansuelse. Jeg troer heller ikke, at det vil ansees som Noget, man vil sætte Priis paa i Communen, at beholde Borgermesteren i denne Egenkab. Ligesaa vist som det er, at man i Almindelighed sætter Priis paa Borgermesteren, ønsker at kunne anvende ham og søger paa enhver Maade at conservere ham for Forsamlingen, ligesaa vist er det paa den anden Side, at, naar man paasøder Communen Borgermesteren ved en saadan Bestemmelse, saa vil dette bevirke en Misnøie, som Borgermesteren og de Ansuelser, han særligt kan antages at repræsentere, paa ingen Maade kunne være tjente med. Mig forekommer det i det Hele taget at være det Duffeligste, at man holder Borgermesterens Stilling reen, saaledes at han alene fungerer som Statens Tilsynshavende, og at, forsaavidt han tillige spiller en anden Rolle, Betingelsen derfor da er, at han ligesom de andre Borgerrepræsentanter er valgt af Befolkningen. Jeg for mit Vedkommende holder mig overbeviist om, at der neppe vil være noget Sted, hvor Borgermesteren eller Byfogden ikke vil blive valgt; men at paatvinge den Commune, som man tilfigter at frigjøre, en kongelig Embedsmand i Spidsen for dens Administration, forekommer mig at være lidet hensigtsmæssigt og lidet stemmende med den Paragraph i Grund-

loven, hvoraf denne Lov dog skulde ansees for at være en Affødning. — Det andet Punkt, som jeg vil tillade mig at berøre, angaaer Skolecommissionens Stilling. Den skal bestaae af Sognepræsten og to af Byraadet valgte Medlemmer. Jeg skal ikke opholde mig ved det Uheldige i, at der er en særlig Commission, der har Tilsynet med Skolerne og Anordningen af deres indre Anliggender under sig, medens en anden Forsamling, nemlig Byraadet, bevilger Udgifterne; thi disse to Grene af Skolevæsenets Bestyrelse ere tidligere gaaede Haand i Haand, og det vil være vanskeligt, naar der opstaaer Splid mellem disse to Parter, at bringe dem under een Hat; men hvad jeg anseer for at være af Vigtighed er at indskrænke Sognepræstens Stilling som Statens egentlige Tilsynshavende ved Skolevæsenet til den samme, som ved Landcommunalloven er anvist ham. Jeg holder mig aldeles overbeviist om, at, skal der skee noget Godt for Almueskolevæsenet i Communerne, da maa det skee derved, at Byraadet tager Sagen i sin Haand, og i flere af de Communer, som jeg specielt kender Noget til, er der i de sidste Aar gjort meget store Offre for og væsentlige Forbedringer i Almueskolevæsenet netop derved, at Communen, uafhængig af Skolecommissionen, har sat sig i Bevægelse for at fremme Sagen. Naar det er en særskilt Commission, der fører et saadant Tilsyn, ligger Ansvarret for Skolevæsenet ikke paa Byraadet, og det vil ikke have Tølsens af at skulle fremme denne Sag. Det forekommer mig at være heldigt at lægge hele Tilsynet med og Administrationen af Skolevæsenet i Byraadets Haand, idet jeg er overbeviist om, at, naar det har Bestyrelsen og Ansvarret, vil det ogsaa føle sig forpligtet til at gjøre Noget for Almueskolevæsenet, for hvilket Staten ikke kan gjøre Andet end forlange et Minimum, der, som vi Alle vide, er meget tarveligt. — Der var nogle flere Bemærkninger, jeg kunde ønske at gjøre, men da vi ere ved første Behandling, skal jeg paa dette Stadium indskrænke mig hertil.

David: Jeg kunde være meget tilbøielig til at renoncere paa det Ord, jeg tidligere har begjært, da jeg i Hovedsagen kun vilde holde